

SIFATLI TA'LIM, MALAKALI KADRLAR TAYYORLASH JAMIYAT
TARAQQIYOTI UCHUN MUHIM AHAMIYATGA EGA

Qashqadaryo viloyati Qarshi tuman
Agrosanoat texnikumi direktori
Yusupova Mohigul Suyunovna

Annotatsiya

Ushbu ilmiy maqola O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025 yil 23 oktyabrdagi “ Kasbiy ta'lim tizimida islohotlarni amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi PQ -316 sonli qarori va “Kasbiy ta'lim tizimida boshqaruv samaradorligini oshirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi PF-190-sonli farmonida belgilangan vazifalar doirasida sifatli ta'lim tizimining jamiyat taraqqiyotiga ta'sirini tahlil qiladi. Tadqiqotning asosiy maqsadi – malakali kadrlar tayyorlashning mamlakat iqtisodiy o'sishi, innovatsion salohiyati va ijtimoiy barqarorligini ta'minlashdagi strategik ahamiyatini asoslash. maqolada ta'lim standartlarini yangilash, o'quv jarayoniga zamonaviy texnologiyalarni joriy etish va ta'lim hamda ishlab chiqarish integratsiyasini mustahkamlash yo'llari muhokama qilinadi.

Kalit so'zlar: PF-190, PQ-316, sifatli ta'lim, malakali kadrlar, jamiyat taraqqiyoti, innovatsiya, iqtisodiy o'sish, ta'lim integratsiyasi.

Abstract: this scientific article analyzes the impact of a quality education system on societal development within the framework of the tasks set by the decrees PF-190 and PQ-316 of the president of the republic of uzbekistan. the main goal of the research is to substantiate the strategic importance of training qualified personnel in ensuring the country's economic growth, innovation potential, and social stability. the article discusses ways to update educational standards, introduce modern technologies into the learning process, and strengthen the integration of education and production.

Keywords: PF-190, PQ-316, quality education, qualified personnel, societal development, innovation, economic growth, education integration.

Kirish. Jamiyat taraqqiyotining poydevori – bu inson kapitalidir. har qanday davlatning kelajagi uning fuqarolarining bilimi, ko‘nikmasi va malakasi darajasi bilan belgilanadi. O‘zbekiston Respublikasida so‘nggi yillarda ta‘lim tizimiga bo‘lgan e‘tibor strategik darajaga ko‘tarildi. bu, avvalambor, 2025 yil 23 oktyabrdagi “ Kasbiy ta‘lim tizimida islohotlarni amalga oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ -316 sonli qarori asosida kasbiy ta‘lim tizimini takomillashtirish va texnikumlarda ta‘lim sifatini oshirish chora tadbirlari

“Kasbiy ta‘lim tizimida boshqaruv samaradorligini oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF-190-sonli farmonining asosiy maqsadlaridan biri – **kasbiy ta‘limda boshqaruv samaradorligini oshirish va** takomillashtirish, ta‘lim va tarbiya sifatini oshirish, uzluksiz ta‘lim tizimini rivojlantirish va mehnat bozori talablariga mos yuqori malakali kadrlar tayyorlash hisoblanadi. PK-316-sonli qaror esa oliy ta‘lim muassasalari moddiy-texnik bazasini mustahkamlash, professor-o‘qituvchilar salohiyatini oshirish, o‘quv jarayoniga innovatsion yondashuvlarni joriy etish kabi aniq mexanizmlarni belgilab berdi.

Maqolaning maqsadi: ushbu hujjatlar asosida shakllantirilgan ta‘lim siyosatining natijalarini tahlil qilish, sifatli ta‘limning jamiyat taraqqiyoti uchun nechog‘liq muhimligini iqtisodiy va ijtimoiy nuqtai nazardan asoslash hamda malakali kadrlar tayyorlash samaradorligini oshirish bo‘yicha amaliy tavsiyalar berishdan iborat.

Asosiy qism: sifatli ta‘lim – taraqqiyot kafolati

sifatli ta‘lim jamiyat taraqqiyotini ta‘minlovchi asosiy vosita bo‘lib, bu jarayon quyidagi muhim yo‘nalishlarni o‘z ichiga oladi:

1. iqtisodiy samaradorlik va innovatsiya

- **Inson kapitalini oshirish:** ta‘lim sifatiing oshishi natijasida tayyorlanayotgan kadrlarining ishlab chiqarish va xizmat ko‘rsatish sohalaridagi mehnat unumdorligi oshadadi. malakali mutaxassis past malakali kadrğa nisbatan bir necha barobar yuqori iqtisodiy qiymat yaratadi. bu esa mamlakat yalpi ichki mahsuloti (yaim) o‘shishining asosidir.

- **Innovatsiya va raqobatbardoshlik:** PK-316-sonli qarorda oliy ta'limda ilmiy tadqiqot va innovatsiyalarni rivojlantirishga alohida urg'u berilgan. sifatli ta'lim olgan kadrlargina yangi texnologiyalarni tez o'zlashtira oladi va o'zlari innovatsiya yaratadi. bu esa O'zbekistonning xalqaro bozorda raqobatbardoshligini oshirishda hal qiluvchi omil hisoblanadi.

2. ta'lim va ishlab chiqarish integratsiyasining ahamiyati

- **PF-190 va mehnat bozori talablari:** harakatlar strategiyasi ta'limning mehnat bozori talablariga mos bo'lishini talab qiladi. malakali kadrlar tayyorlashning asosiy ko'rsatkichi – bu bitiruvchilarning tez va samarali ishga joylashishidir. buning uchun, PK-316-sonli qarorda nazarda tutilganidek, o'quv dasturlariga amaliyot va ishlab chiqarish jarayonlarini maksimal darajada integratsiya qilish zarur.

- **Dual ta'lim tizimini rivojlantirish:** ish beruvchilar bilan hamkorlikda o'quv rejalarini tuzish, talabalarning korxonalarda doimiy amaliyot o'tashlari (dual ta'lim) tizimini kengaytirish kadrlarining nazariy bilimlarini amaliy ko'nikmalar bilan boyitishda eng samarali yo'ldir.

3. ijtimoiy barqarorlik va fuqarolik jamiyatini shakllantirish

- **Jamiyatning intellektual salohiyati:** sifatli ta'lim nafaqat mutaxassis, balki yuqori ong va madaniyatga ega fuqarolarni ham tarbiyalaydi. bunday fuqarolar jamiyatdagi ijtimoiy-siyosiy jarayonlarda faol ishtirok etib, huquqiy va demokratik qadriyatlarni mustahkamlaydi.

- **Ijtimoiy tenglikni ta'minlash:** sifatli ta'limga ega bo'lish imkoniyati (ayniqsa, hududlardagi oliy ta'lim tizimini rivojlantirish orqali, bu PK-316da alohida qayd etilgan) aholining turli qatlamlari uchun ijtimoiy lift vazifasini o'taydi, ijtimoiy tengsizlikni kamaytirishga xizmat qiladi.

Muhokama .PF-190 va PK-316-sonli hujjatlar ta'lim tizimida katta islohotlar davrini boshlab berdi. lekin, sifatni yanada oshirish va “malakali kadrlar” konsepsiyasini to'liq hayotga tatbiq etish uchun bir qator muammolar mavjud:

1. **Muammo:** texnikumlarda pedagogik kadrlarining aksariyatida zamonaviy ishlab chiqarish tajribasi yetishmasligi.

• **Yechim:** PK-316-sonli qaror doirasida o'qituvchilarning har 3-5 yilda yirik mahalliy va xorijiy korxonalarda amaliyot o'tashlarini majburiy qilib qo'yish.

2. **Muammo:** ta'lim dasturlaridagi nazariy bilimlarning amaliy ko'nikmalardan ustunligi.

• **Yechim:** o'quv jarayonida amaliy mashg'ulotlar ulushini kamida 50% gacha oshirish, laboratoriya bazalarini davlat-xususiy sheriklik asosida rivojlantirish.

3. **Muammo:** hududlardagi oliy ta'lim muassasalarining kadr tayyorlash sifati Toshkentdagi muassasalardan farq qilishi.

• **Yechim:** PF-190-da ko'rsatilganidek, mintaqaviy universitetlarning ilmiy salohiyatini oshirish, ularga yetakchi xorijiy universitetlar filiallarini birlashtirish orqali akademik almashinuv va hamkorlikni kuchaytirish.

shu muhokamalar shuni ko'rsatadiki, sifatli kadr tayyorlash nafaqat mablag', balki tizimli va uzluksiz boshqaruvni talab qiladi.

Xulosa.PF-190-sonli farmon va PK-316-sonli qaror O'zbekistonda sifatli ta'lim va malakali kadrlar tayyorlash tizimining strategik asosidir. bu hujjatlar asosida amalga oshirilgan islohotlar mamlakatning iqtisodiy va ijtimoiy taraqqiyoti uchun mustahkam poydevor yaratdi.

1. **Sifatli ta'lim** – bu shunchaki bilim berish emas, balki mehnat bozori talablariga mos, innovatsiya yarata oladigan, yuqori unumli inson kapitalini shakllantirishdir. bu esa mamlakatning raqobatbardoshligini oshiradi.

2. **Malakali kadrlar** – iqtisodiyotning asosiy drayveri bo'lib, ularning tayyorlanishi ishlab chiqarish, ilm-fan va ta'lim integratsiyasi orqali amalga oshirilishi shart.

3. Ta'limdagi islohotlar jamiyatda ijtimoiy adolat va barqarorlikni ta'minlashga, fuqarolik jamiyatini rivojlantirishga ham bevosita hissa qo'shadi.

Тавсиya: ta'lim tizimida kadrlar tayyorlash sifatiini muntazam baholashning xalqaro standartlarga asoslangan shaffof tizimini yaratish va bu baholash natijalarini o'qituvchilar faoliyatini rag'batlantirish bilan bog'lash zarur.

Adabiyotlar ro'yxati

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025 yil 23oktabr **PF–190-sonli Kasbiy ta'lim tizimida boshqaruv samaradorligini oshirish chora-tadbirlari.**
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025yil 23oktabr **PK–316-sonli** Kasbiy ta'lim tizimida islohotlarni amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi farmoni.
3. **Shumpeter, Y. A.** (2011). Ekonomicheskaya teoriya i razvitiye. Moskva: eksmo.
4. **To'rayev, T. T.** (2020). Ta'lim iqtisodiyoti. Toshkent: fan va texnologiya.